

Dne 19. maja je bil zadet od sovražne granate in zastrupljene krogle Anton Ferk, doma iz Selnice ob Muri, župnija St. Ilj v Slov. gor. Umril je v vojaški bolnišnici. Pokopan je v Proseku pri Trstu. Bil je jako priden in vsem priljubljen mladenič. Do svojih mladih let je bil mizarški pomočnik. Še po smrti je bil odlikovan s križcem in srebrno kolajno.

Za domovino je daroval dne 24. oktobra pri Boven svoje mlado življenje 21 let star mladenič Iv. Vučajnik, edini sin župana v Gaberju pri Dobovi ob Savi; bil je vzor vsem mladeničem v župniji, najljubša pot mu je bila v cerkev, kateri je izročil svoj zaslužek, prihranek 300 K.

Pri Trevizu na Laškem je padel dne 12. nov. Ivan Volovec, vrl mož, mizar v Mihelovcih, 35 let star, zapustivši ženo in tri nedorasle otroke. To sta 45. in 46. žrtve v dobovski župniji.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču smo zopet dosegli uspeh, in sicer na dveh mestih: ob izliva Piave in na črti zahodno od Piave v smeri mesta Asiage. Ob spodnjem toku Piave so Borojevičeve čete prodrele na zahodni breg reke in so se utaborile ob reki Sile (del izliva Piave) v bližini kraja Capo di Sile. — Na severni točki, t. j. med Piavo in Brento prodiramo proti jugu. Hecendorfove čete so zavzele celo vrsto važnih višinskih postojank. Vsled tega se je začela rahljati laška fronta med Brento in Piavo. Na laški strani so stopile v boj že prve angleško francoske čete. — V noči od 9. na 10. decembra je bila z angleškim torpednim strelom v Adriji potopljena avstrijska bojna ladja »Wien.« Posadko so večinoma rešili. Ladja je bila dolga 93,3 m, široka pa 17 m. Posadka je štela 441 mož. — Pri mestu Kanbré na francoskem bojišču so Nemci Angleže in Francoze potisnili nekoliko nazaj. — Sicer pa razum padca Jeruzalema na nobenem bojišču nič posebnega.

Premirje z Rumunijo. Orožni mir z Rusijo.

Ko je Rusija stopila z Avstrijo in Nemčijo v pogajanja za premirje, je Rumunija uvidela, da se mora vdati v neljub položaj in je sama — kar seveda kralju Ferdinandu ni ljubo — zaprosila za premirje, ki se je te dni že tudi sklenilo. Naše uradno poročilo z dne 10. decembra namreč poroča, da se je med rusko-rumunskimi in našimi četami, ki stojijo v prostoru med Dnjestrom in izlivom Donave, sklenilo premirje. Za čete, ki stojijo severno od Dnjestra do Severnega morja, pa je komisija, ki se posvetuje o premirju, sklenila samo orožni mir do 17. decembra. Pogajanja za premirje na ruski fronti ugodno napredujejo in se bodo prihodnje dni nadaljevala na nekem kraju za rusko bojno črto. Do sedaj so se pogajanja vršila na nemški strani.

Kitajci in Japonci korakajo proti Rusiji.

Iz Stokholma brzojavljajo dne 8. decembra, da so kitajske čete vkorakale v rusko mesto Charbin v Mandžuriji, japonske pa v znano rusko pristanišče Vladivostok.

Še en sovražnik Nemčije.

Ameriška ljudovlada Ekvador je pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo. Ekvadorska vlada je dala zapleniti nemške ladje, ki so bile zasidrane v ekvadorskih lukah.

Vstaja na Portugalskem.

Dne 5. decembra je na Portugalskem izbruhnila vstaja. Središče vstaje sta bili mesti Lizbona in Oporto. Prekucuske čete so v 48urnem boju pred mestom Lizbona premagale vladne čete. Dosedanja vlada, ki je bila sestavljena deloma iz monarhistov — pristašev stranke, ki se zavzema za zopetno upostavitve kraljestva — je odstopila. Novo vlado so sestavili pristaši struje, ki je za zvezo z Anglijo. Izdal so oklic na portugalsko ljudstvo, v katerem pravijo, da se hočejo boriti za obstoj portugalske ljudovlade in ob strani stare zaveznice Portugalske — Anglije.

Nemčija izgubila vse kolonije.

Nemška posadka, ki je dosedaj branila zadnji del naselbine Nemšva Vzhodna Afrika, se je morala umakniti pred sovražno premočjo ter tako

tudi to kolonijo prepustiti Angležem. Tako je Nemčija izgubila vse kolonije do zadnjega kosa.

Škof Jeglič o jugoslovanskem vprašanju.

Ljubljanski škof je v »Domoljubu« z dne 6. decembra objavil pismo vernikom, v katerem sodi o jugoslovanskem vprašanju in njegovi rešitvi tako-le:

»Naši najboljši možje so prepričani, da na jugu Avstrije ne bo miru, dokler bodo vsenemške stranke mogle Slovence kratiti njihove narodne pravice in brezobzirni Madžari z vso silo tlačiti Hrvate in Slovence, ki prebivajo na Ogrskem in na Hrvatskem. Vsenemci in Madžari saujejo nova nasilstva in nam očitno groze, ne le na shodit, ampak celo v državnih zbornicah. Zraven teh so se oglašili še drugi naši sovražniki, ki hočejo nas Slovence in Hrvate odtrgati od naše ljubljene, od naše preslavne habsburške vladarske rodovine, od našega nad vse čistanege cesarja Karla!

V teh okoliščinah so bili prepričani in so še najboljši možje, da miru in pravice ne bo, dokler bomo mi zvezani z Nemci, Hrvati pa z Madžari. In ker je na Dunaju odsek, ki prenaša ustavo, so vsi jugoslovanski poslanci skupno podali izjavo, da mi avstrijski Slovenci, Hrvati in Srbi hočemo biti popolnoma ločeni od Nemcev in Madžarov ter združeni biti v skupno državo v mejah Avstrije in pod žezlom naših Habsburžanov.

Tudi jaz sem s polnim prepričanjem to izjavo podpisal ter branil njo in sebe na Dunaju. Pa tudi vem, da zadovoljni Jugoslovani bodo najbolj čvrsta in zvesta obramba Avstrije na jugu in ob Jadranskem morju zoper vse njene smrtno sovražnike.

Veste, kdo ne mara za Avstrijo, ne mara za naše cesarje? Najbolj zagrizeni sovražniki so brezbožni prostozidarji, ki sovražijo Boga in Cerkev katoliško. Ker je Avstrija še edina katoliška država in ima vladarje zveste katoliški Cerkvi in sv. Očetu, zato jo hočejo razdreti. Dokler je pa ne morejo, jo slabe s tem, da v njej hajskaajo narod zoper narod, da v njej podpihujejo peklenško mednarodno sovrašstvo. Mi pa hočemo imeti močno Avstrijo, s studom odbijamo od sebe njene sovražnike, pravico hočemo za vse narode v Avstriji, pravico pa tudi za nas avstrijske Slovence na jugu.

Vse to sem Vam natanko pojasnil, da Vas ne zbežajo besna nasprotovanja v tem oziru, posebno od strani nam krivičnih vsenemških strank in brezobzirnih Madžarov, in prepriči, ki so se žalibog zanesli tudi po Hrvatskem in po Bosni.

Državni zbor.

V državnih zbornicah se je v sredini seji nadaljevala razprava o nagodbi z Ogrsko. Češki socialdemokratski poslanec Tušar je podal izjavo, da v češkem narodu ni nobene stranke, ki bi si ne želela samostojne države, s katero bi bili tudi združeni poltretji milijon Slovkov, ki se nahajajo pod madžarskim jarmom na Ogrskem. Ko je še govoril ministrski predsednik o uvozu živine in mesa iz inozemstva, se je vršilo glasovanje o nagodbi. Zbornica je s 188 glasovi proti 165 glasovom sprejela zakonsko predlogi o nagodbi. Proti nagodbi so glasovali Čehi, Jugoslovani in socialni demokratje. Rusini so pa pred glasovanjem zapustili zbornico. Prihodnja seja bo sklicana pismenim putem. — V isti seji je tudi bilo vloženi več vprašanj, predlogov in interpelacij. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog, v katerem poziva vlado, da naznani zbornici vse tajne dogodbe in naredbe glede izvažanja živine in mesa ter vse tajne pogodbe v zadevi nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. Pozival je nadalje vlado, da stori odločne korake pri ogrski vladi, da se prebivalstvo enakomerno oskrbi z živili, da se zopet upostavi popolna prometna prostost med obema državama polovicama. V drugi svoji interpelaciji je pozival vlado, da se zgradi železniška proga Krapina do štajerske meje in zveže s progo Grobelno—Rogatec, in še več drugih železniških prog ter končno zahteval, da se napravijo ugodnejše železniške zveze na progi Zidanmost—Zagreb. — Poslanec dr. Verstovšek, Pišek in Roškar so stavili interpelacijo do ministra za ljudsko prehrano v zadevi rekvizicij na Slovenskem Štajerskem, ker se prebivalstvu ne pusti zadostne množine žita. Interpelacija poziva ministra, naj da političnim oblastim stroga navodila, da se mora pustiti kmetu prepisana množina žita za preskrbo delavcev. — Poslanec dr. Benkovič in tovariši so stavili interpelacijo, v kateri zahtevajo, da se Štajerska in Kranjska izloči iz vojnega ozemlja in da se vsled tega odpravi cenzura pisem, brzojavk in drugih poštnih posiljatev, kar sedaj močno ovira promet, da se odpravijo razne prometne težkoče na železnicah in da se zboljšajo razmere glede preskrbe prebivalstva. — V delegacijah je v vojnem odseku imel vojni minister govor, v katerem je podal sliko o stanju in razvoju naše armade tekom vojne. Omenil je veliko delo za armado v zaledju ter naglašal, da je armada sedaj z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Nadalje je navedel, da je sedaj v naši državi 1½ milijona vojaščne oproščenih. V vojni službo je bilo poklicanih 10.000 zdravnikov. Naši sani-

teti se imamo zahvaliti, da se je uspešno preprečilo razširjanje raznih vojnih nalezljivih bolezni. Jetičnih vojnih oseb je sedaj 45.000, invalidov pa 200.000. Od vseh ranilencev se jih 85% zopet porabi za vojno službo, 10% jih je sposobnih za delo, 5% je pa takih, ki so res invalidi. V raznih vojaških bolnišnicah je zaposlenih 7000 sester in 15.000 strežnic. Vojnih vjetnikov se nahaja v naši državi 10.000 častnikov in 1.750.000 mož. Zanimivi so sicer ti podatki, toda še bolj bi bili zanimivi, ako bi nam bil vojni minister tudi povedal, koliko naših vojakov je padlo in koliko se jih nahaja v vojnem vjetništvu. A hvaležni bi mu tudi bili, ako bi nam bil povedal, kako se vojaški oproščenci porazdelijo na Slovence, na kmetstvo in meščansko prebivalstvo. Ako bi nam bil to povedal, bi mi Jugoslovani in naš jugoslovanski kmet ne bil na prvem, ampak prav na zadnjem mestu, pač pa bi prednjačil glede števila padlih in ranjenih.

Podružne novice.

Duhovniška vest. O. g. Alojzij Mešiček, kaplan v Kamnici pri Mariboru, je premeščen v Kapelo.

† Viljem Pfeifer. V Krškem ob Savi je v starosti 76 let umrl bivši slovenski deželni in državni poslanec Viljem Pfeifer. Vnetemu zagovorniku slovenskega kmeta svetila večna luč!

Imenovanje. Štajerski ozemni odbor je imenoval pomožnega uradnika deželne bolnišnice Franca Hribčnika kancelistom.

Za Jugoslavijo. Načelnistvu Jugoslovanskega kluba na Dunaju se je poslala dne 5. dec. naslednja izjava: Občina Sv. Vid na Valdekom je v svoji seji dne 28. novembra 1917 soglasno sklenila sledečo izjavo: Z navdušenjem se pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje Jugoslovancev v samostojno in neodvisno državo pod habsburško krono. Ravnotako se iskreno pridružuje blagim prizadevam sv. Očeta Benedikta XV. in našega presvitlega cesarja Karla I., da se čimprej konča strašna vojska in sklene pravičen in časten mir. Martin Tamše Jr., župan. — Za ujedinitenje avstro-ogrskih Jugoslovancev so se še nadalje izrekle občine Ceršak in Selnica ob Muri v šentiljski župniji ter Vurberg pri Ptujju. — Za deklaracijo sta se izjavili, kakor se nam še poroča ob sklepu uredništva tudi občini St. Ilj pod Turjakom in Mislinja pri Slovenjem Gradcu. Občini se soglasno pridružujeta deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. z odločno zahtevo samostojne države jugoslovanskega naroda pod vladjo Habsburžanov. Izjavi sta se poslali Jugoslovanskemu klubu. — Občinska odbora Grušovje in Vrholje pri Prihovi sta se v svoji seji dne 9. dec. pridružila deklaraciji Jugoslovanskega kluba in zahteva, da se izvrši zedinjenje. Sklep se je odposlal naravnost Jugoslovanskemu klubu.

Zahvala slovenskih vojakov našim poslanecem. Slovenski vojaki s fronte nam pišejo: Citamo »Slov. Gospodarju« in »Straži«, da naši poslanci res delujejo za nas, za naš narod, za naše pravo. Mi vojaki v strelskih jarkih se jim najiskreneje zahvaljujemo za njih požrtvovalno delo. Upamo, da bo Slovencev na svoji zemlji svoj gospodar. Bog živi naše jugoslovanske poslance! Bog živi njih načelnika dr. Korošca! Četovodja Tihe Tušek, desetnik. M. Prelog Jernej Uršelj, J. Pezdirc in na stotine drugih.

»Štajerčevi« podrepaniki. Na Ptujju je Linhart okoli sebe zbral nekaj možakarjev iz ptujске okolice, katerim je pripovedoval, kako vzorno se gospodari v ptujskem okraju in kako kvarljiva je za slovensko ljudstvo združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državno enoto pod habsburškim žezlom. Možakarji-nemškutarji so prikimali ali pa zadremali in sprejeta je bila resolucija, ki jo je sedaj Linhart razširil po nemških časniki kot pesek za nemške oči. Pa ne bo nič pomagalo. Nemei vendar niso več tako neumni, da ne bi vedeli, da nemškutarji ne morejo soditi in odločevati, kaj je nam Slovenec v prid in kaj v škodo. Sodba našega ljudstva je ta, da je največja škoda za naš narod in za celo našo državo zagrizeno in požrešno vsenemštvo, s katerim so prešinjani nemški nacionalci raznih strank in tudi izdajce slovenskega naroda, obžalovanja vredni nemškutarji. Kako žalostne postave so ti »Štajerčevi« podrepaniki, ki so se dne 8. decembra zbrali v Ptujju, že iz tega sledi, ker niso objavljena imena tistih »občinskih predstojnikov okoli 50 občin ptujskega okraja«, ki so podpisali omenjeno protijugoslovansko izjavo. Naše občine, ki se pridružujejo naši jugoslovanski deklaraciji, se ne skrivajo za splošno označbo brezimnih predstojnikov brezimnih občin, temveč jasno in javno povedajo svoje ime. »Štajerčev« podrepaništvo pa se skriva, ker ga je sram slovenske javnosti na Spodnjem Štajerskem. Kakšne vrednosti so ti nemškutarški iziavaši in njihove izjave, dokazuje pohvalna izjava teh nemškutarjev za Orniga in njegovo blagonosno gospodarsko delo med vojsko. V čem je blagonosno delo ptujskega okrajnega zastopa, je dobro znano. Potezovanje za to, da bi se pri vojnih podporah na deželi postopalo bolj skopo, v mestih pa